

TEMAT: *Autor pod ochroną.* Problem praw człowieka w kontekście Internetu.

LICZBA JEDNOSTEK: 1 godzina lekcyjna

CEL:

Uczeń:

- Wie czym są prawa autorskie,
- Zna rodzaje praw autorskich, potrafi wskazać na różnice między nimi (prawo zbywalne/ niezbywalne, osobiste/majątkowe)
- Wie, jak zgodnie z prawem należy korzystać z materiałów dostępnych w Internecie

PODSTAWA PROGRAMOWA:

III etap edukacyjny

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

- Podstawowe umiejętności życia w grupie. Uczeń omawia i stosuje zasady komunikowania się i współpracy w grupie (np. bierze udział w dyskusji, zebraniu, wspólnym działaniu);
- Udział obywateli w życiu publicznym. Uczeń uzasadnia potrzebę przestrzegania zasad etycznych w życiu publicznym i podaje przykłady skutków ich łamania

IV etap edukacyjny

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- Znajomość praw człowieka i sposobów ich ochrony. Uczeń wyjaśnia podstawowe prawa człowieka, rozpoznaje przypadki ich naruszania i wie, jak można je chronić.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

- Prawa człowieka. Uczeń wymienia podstawowe prawa i wolności człowieka; wyjaśnia, co oznacza, że są one powszechne, przyrodzone i niezbywalne;

METODY PRACY:

- Wykład w formie prezentacji multimedialnej
- Dyskusja
- Praca w grupie

ŚRODKI:

- Komputer z dostępem do Internetu
- Rzutnik,

HASŁA/TAGI: np. prawo autorskie, autorskie prawa osobiste, autorskie prawa majątkowe
kultura remiksu, Creative Commons, ACTA, Ustawa HADOPI

PRZEBIEG LEKCJI:

1. Wprowadzenie – 5min.

(INFORMACJA TYLKO DLA NAS):

- *Obecnie żyjemy w społeczeństwie cyfrowym. Internet jest nieodłącznym elementem naszego życia. Korzystamy z poczty, portali społecznościowych i „blogujemy”. Wydarzenia z sieci, odgrywają znaczącą rolę w realnym świecie. Co raz częściej przenikając się z nim. Dlatego dziś chcielibyśmy Wam przybliżyć tematykę praw autorskich w Internecie. Nasza lekcja pt. „Autor pod ochroną” ma przede wszystkim cel edukacyjny. Jednak nie chcemy, byście najbliższe 45 min byli tylko biernymi słuchaczami. Zachęcamy Was serdecznie do aktywnego udziału w tym projekcie, bo jak to mówią ‘nieznajomość prawa szkodzi’ i nieznajomość prawa nie zwalnia z obowiązku jego przestrzegania. Więc chyba lepiej wiedzieć, prawda?*

2. Zaprezentowanie tematu - prezentacja multimedialna 5-10 min.,

- Prawo autorskie, 2 rodzaje praw autorskich
- Kultura remixu
- Dobra i zła praktyka
- Creative Commons
- ACTA, ustawa HADOPI
- Ciekawostki: np. 1% - taka w przybliżeniu część zysku z produktu końcowego – płyty z nagraniem – trafia do artysty albo 70 lat - tyle czasu po śmierci autora prawa autorskie

uniemożliwiają swobodne korzystanie z jego dorobku. Film przynosi zyski mające znaczenie ekonomiczne dla producenta średnio przez kilka miesięcy od premiery.

3. Praca w grupach – 10 min.

- Logujemy się w sieci, każdy z gimnazjalistów otrzymuje kartkę papieru i rysuje rysunek. Podpisuje go swoim indywidualnym, wcześniej wymyślonym przez siebie Nickiem (by pozostać anonimowym). Jedynym kryterium przy tworzeniu dzieła jest to, że treść nie może być obraźliwa. W przeciwnym wypadku nastąpiłoby naruszenie prawa.
- Następnie wszystko co stworzyliśmy „wrzucamy do sieci”, tzn. przyklejamy do plakatu, który jest Internetem.
- Osoba chętna „surfuje po sieci” – tzn. szuka jakiejś informacji – rysunku, który najbardziej jej się podoba lub ja interesuje.
- Wybiera jeden z rysunków i zabiera go ze sobą.
- Następnie zadajemy pytanie: kto jest twórcą? Osoba, która się zgłosi zyskuje status „AUTORA POD OCHRONĄ”.
- Teraz to autor decyduje o dalszych losach swojego rysunku. Pytamy go, czy zgadza się, aby „surfer” wykorzystał dzieło za darmo.
- Jeżeli wyrazi na to zgodę, „surfer” może umieścić dzieło w sieci, udostępniając je innym użytkownikom.
- Jeżeli autor nie wyrazi zgody, pytamy „surfera” i innych użytkowników, co należy zrobić, by móc korzystać z danego dzieła.

4. Dyskusja – 10 min.

- Co może być przedmiotem prawa autorskiego?
- Czym różnią się od siebie autorskie prawa osobiste od autorskich praw majątkowych?
- Jak korzystać z materiałów dostępnych w Internecie bez naruszania praw autorskich?
- Jakie problemy dotyczą młodzież w kwestii naruszenia praw w Internecie, próba ich rozwiązania.
- Wymień, kilka nazw miejsc publicznych, których właściciele są zobowiązani do podpisania umowy licencyjnej z organizacjami zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i pokrewnymi.

ZADANIE DOMOWE

Zapoznanie się przez ucznia z prawami autorskimi na portalach, z których najczęściej korzysta, (YT, FB, itp.) by wiedział jakie ma prawa i obowiązki.

MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE, DODATKOWE

Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych;

Raport Fundacji Panoptykon: Internet a prawa podstawowe;

<http://creativecommons.pl/>

<http://koed.org.pl/>

<http://prawokultury.pl/>

Scenariusz lekcji jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa 3.0 Polska. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz stowarzyszenia Inicjatywa Wolna Białoruś. Utwór powstał w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej realizowanej za pośrednictwem MSZ RP w roku 2013. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji, o posiadaczu praw oraz o programie polskiej współpracy